Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr. Wilno, dnia 23 października 1935 r. 1372.

Treść numeru:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1/. KOLEJNA KORESPONDENCJA GUSTAJNISA O POLSKIEJ PRASIE. "L.Aidas" Nr.240 z 18.X.1935 r. Kolejna korespondencja Gustanisa p.t. "Prasa polska". Streszczenie:

Prasa polska nie ma jeszcze tylu czytelników, co prasa innych krajów. Jednak rola jej w życiu publicznem jest bardzo wielka. W Polsce jest obecnie 1.856 czasopism, w tem 156 dzienników. Większość z nich ma jednak nieduży nakład. Duży nakład mają tylko "I.K.C." i "Kurjer Warszawski". Do pism poważnych można zaliczyć "Gazetę Polskę" , "Kurjer Poranny", "Polskę Zbrojną" i t.d.Poziom wykształcenia i kultury dziennikarzy polskich jest różnoraki. Naogół jednak panują wśród dziennikarzy poprawne stosunki zawodowe i solidarność. /A-8/37 /. P.

Kronika.

2/. PRZYJAZD DELEGACJI ANGIELSKIEJ. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Pisma donoszą, że wkrótce do Kowna ma przybyć delegacja angielskich kupców i przemysłowców celem zaznajomienia się z miejscowemi warunkami i szukania dróg rozwoju handlu angielsko-litewskiego. /A-2/.

3/. SPRAWA UDZIAŁU LITWY W SANKCJACH ANTYWŁOSKICH. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Jak wiadomo, komitet koordynacyjny Ligi Narodów przyjął uchwałę o stosowaniu sankcyj przeciw Włochom. Polegają one przedewszystkiem na niedostarczaniu Włochom broni i materjału wojennego. Litwa również otrzymała z Ligi Narodów zlecenie przyłączenia się do sankcyj. Ponieważ Litwa broni nie wyrabia, więc też nie może jej eksportować do Włoch. To też przyłaczenie się do sankcyj ma w tym wypadku tylko znaczenie zasadnicze bez praktycznych następstw. O ile Liga Narodów postanowi wydać zakaz nieutrzymywania wogóle stosunków handlowych z Włochami, wtedy i Litwie to da się we znaki, gdyż wymiana towarowa litewsko-włoska istnieje. /A-11/.

4/. SKASOWANIE ULICY LITEWSKIEJ W KRÓLEWCU. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.:"Preussische Zeitung" proponuje zmienienie nazwy jednej z ulic w Królewcu z "Lituaer Wall" na "Memeler Wall". /A-6/.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

5. SPRAWA WYPADKÓW NA UNIWERSYTECIE. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Pisma donoszą, że minister Oświaty prof.Tonkunas przyjął na audjencji rektora uniwersytetu Romera. Wkrótce zostanie ogłoszony dokładny tekst zmiany statutu uniwersytetu, dotyczącej procedury nominacji profesorów. Kierownictwo grupy studenckiej "Szaulisów i szaulisek" wydało nakaz swym członkom podporządkowania się rozporządzeniom władz uniwersytetu. Wykłady odbywają się. Rektor Romer 17.X zawezwał do siebie na rozmowę prezesów kilku organizacyj studenckich i wzywał ich do zaprzestania strajku. /C-29/2/. P.

6/. DOKOŁA AFERY ŁAPENASA. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Elta donosi, że zostali aresztowani: b.dyr.taurogoskiego oddziału "Maistasa" Antoni Prancewicz, były dyrektor poniewieskiej rzeźni "Maistasa" Antoni Kubilis oraz mieszkańcy majątku Rożele w gm.C.Poniemuń Piotr Łapenas i jego żona Konstancja Walentynawiczusowa-Łapenasowa. Kubilus został zwolniony za kaucję 25 tys.lt.,względem pozostałych zaś zastosowano bezwzględny areszt. Pisma donoszą, że został nałożony areszt na mienie Jana Łapenasa i innych osób zamieszanych w tej sprawie. /C-19/1/.P.

7/. SPRAWA SŁUŻBY WOJSKOWEJ OSÓB DUCHOWNYCH. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Została ogłoszona zmiana ustawy o zwalnianiu osób duchownych od służby wojskowej. Na mocy tej zmiany słuchacze teologji-ewangielickiej uniwersytetu W.W. w wieku do lat 26 są zwolnieni od służby wojskowej.-/C-13/10 /.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1/. KOLEJNA KORESPONDENCJA OUSTANISA O POLSKIEJ PRASIE. "L.Aidas" Nr.240 z 18.X.1935 r. Kolejna korespondencja Oustanisa p.t. "Prasa polska". Streszczenie:

Prasa polska nie ma jeszcze tylu czytelników, co prasa innych krajów. Jednak rola jej w życiu publicznem jest bardzo wielka. W Polsce jest obecnie 1.858 czasopism, w tem 158 dzienników. Większość z nich ma jednak niewielki nakład. Duży nakład mają tylko "I.K.C." i "Kurjer Warszawski". Do pism poważnych można zaliczyć "Gazetę Polską", "Kurjer Poranny", "Polskę Zbrojną" i t.d. Poziom wykształcenia i kultury dziennikarzy polskich jest różnorodny. Naogół jednak panują wśród dziennikarzy poprawne stosunki zawodowe i solidarność. /A-8/37/. P.

Kronika.

2/. PRZYJAZD DELEGACJI ANGIELSKIEJ. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Pisma donoszą, że wkrótce do Kowna ma przybyć delegacja angielskich kupców i przemysłowców celem zaznajomienia się z miejscowemi warunkami i szukania dróg rozwoju handlu angielsko-litewskiego. /A-2/

3/. SPRAWA UDZIAŁU LITWY W SANKCJACH ANTYWŁOSKICH. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Jak wiadomo, Komitet Koordynacyjny Ligi Narodów przyjął uchwałę o stosowaniu sankcyj przeciw Włochom. Polegają one przedewszystkiem na niedostarczaniu Włochom broni i materjału wojennego. Litwa również otrzymała z Ligi Narodów wezwanie przyłączenia się do sankcyj. Ponieważ Litwa broni nie wyrabia, więc też nie może jej eksportować do Włoch. To też przyłączenie się do sankcyj ma w tym wypadku tylko znaczenie zasadnicze bez praktycznych następstw. O ile Liga Narodów postanowi wydać zakaz nieutrzymywania wogóle stosunków handlowych z Włochami, wtedy i Litwie to da się we znaki, gdyż wymiana towarowa litewsko-włoska istnieje. /A-11/

4/. SKASOWANIE ULICY LITEWSKIEJ W KRÓLEWCU. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.:"Preussische Zeitung" proponuje zmienienie nazwy jednej z ulic w Królewcu z "Litauer Wall" na "Memeler Wall". /A-6/.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

5. SPRAWA WYPADKÓW NA UNIWERSYTECIE. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Pisma donoszą, że minister Oświaty prof.Tonkunas przyjął na audjencji rektora uniwersytetu Romera. Wkrótce zostanie ogłoszony dokładny tekst zmiany statutu uniwersytetu, dotyczącej procedury nominacji profesorów. Kierownictwo grupy studenckiej "Szaulisów i szaulisek" wydało nakaz swym członkom podporządkowania się rozporządzeniom władz uniwersytetu. Wykłady odbywają się. Rektor Romer 17.X zawezwał do siebie na rozmowę prezesów kilku organizacyj studenckich i wzywał ich do zaprzestania strajku. /C-22/2/. P.

6/. DOKOŁA AFERY ŁAPENASA. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Elta donosi, że zostali aresztowani: b.dyr.taurogoskiego oddziału "Maistas" Antoni Prancewicz, były dyrektor poniewieskiej rzeźni "Maistas" Antoni Kubilis oraz mieszkańcy majątku Rożele w gm.O.Poniemuń Piotr Łapenas i jego żona Konstancja Walentynawiczusowa-Łapenasowa. Kubilius został zwolniony za kaucją 25 tys.lt., względem pozostałych zaś zastosowano bezwzględny areszt. Pisma donoszą, że został nałożony areszt na mienie Jana Łapenasa i innych osób zamieszanych w tej sprawie. /C-19/1/.P.

7/. SPRAWA SŁUŻBY WOJSKOWEJ OSÓB DUCHOWNYCH. Prasa kowieńska z 18.X.1935 r.: Została ogłoszona zmiana ustawy o zwolnieniu osób duchownych od służby wojskowej. Na mocy tej zmiany słuchacze teologji-ewangelickiej uniwersytetu W.W. w wieku do lat 26 są zwolnieni od służby wojskowej.-/C-13/10 /.

8/. SPRAWA AKADEMJI SZTUK PIĘKNYCH. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Pisma donoszą, że M-stwo Oświaty opracowuje projekt reorganizacji kowieńskiej Szkoły Sztuk Pięknych na Akademję Sztuk Pięknych. /C-17/4 /.

9/. ARESZTOWANIE AGENTÓW NIEMIECKICH W KOWNIE. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Dnia 12 b.m. policja aresztowała w Kownie agenta niemieckiego Augustyna Stasiunasa, przybyłego z Niemiec celem zobaczenia się ze swymi agentami i zebrania informacyj. W czasie rewizji znaleziono u Stasiunasa tajne informacje o wojsku litewskiem. Informacje te zebrane przez jego agentów miały być dostarczone do Niemiec. Razem ze Stasiunasem zostali aresztowani dwaj jego wspólnicy : Gustaw Blechertas,rolnik z powiatu szakioskiego i Karol Naginionis-Chodakiewiczius. Śledztwo zostało zakończone dnia 17 b.m. i sprawa przekazana sądowi. /C-13/3 /. P.

10/. LIKWIDACJA PISMA. Prasa kowieńska z 19.X.1935 r.: Pisma podają, że na cały czas trwania stanu wojennego zostało zamknięte pismo "Jestem wszędzie" /Aš esu visur/ wydawane przez grupę poetów "Trzeciego frontu". Przyczyną zamknięcia jest rozpowszechnianie tendencyjnych wiadomości. /C-18/6 /.

11/. SPRAWA RADY OPIEKI SPOŁECZNEJ. Prasa kowieńska z 18.X. 1935 r.: Pisma donoszą, że projekt utworzenia Rady opieki społecznej przy M-stwie Spraw Wewnętrznych stał się nieaktualny, gdyż nowa ustawa o opiece społecznej nie przewiduje istnienia takiej Rady. /C-17/.

12/. B. PREZYDENT GRINIUS NA EMERYTURZE. Prasa kowieńska z 18.X.1935: Kierownikiem wydziałów: medycznego i sanitarnego Samorządu Miejskiego został zamianowany starszy lekarz wojskowy z Olity J.Podžiunas. B.prezydent dr.Grinius, który dotychczas zajmował to stanowisko obecnie przeszedł na emeryturę. /C-16/1 /.P.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

13/. "TRIMITAS" O WYNIKACH WYBORÓW KŁAJPEDZKICH. Nr.42 z 17.X.1935 r. Art.p.t. "Po wyborach do Sejmiku". Streszczenie:

Wybory do 5-ego Sejmiku obszaru kłajpedzkiego zakończyły się bez żadnych zmian w porównaniu z dawnym Sejmikiem, gdyż Litwini tak jak dawniej otrzymali 5 mandatów, zaś lista "Einheitsfrontu" 24. Myliłby się jednak ten, coby sądził, że wszyscy kandydaci z tej listy są Niemcami. Większość z nich to Litwini kłajpedzcy.

Gdy tylko stały się wiadome wyniki wyborów kłajpedzkich, natychmiast z tamtej strony Niemna dały się słyszeć wskazówki, jakiej polityki Sejmik powinien się trzymać. Jest to nowym dowodem długich rąk niemieckich. W związku z tem należy bardzo wątpić,by piąty Sejmik zdziałał więcej niż czwarty. Zacznie się znowu dreptanie w miejcu, do którego Kłajpeda dawno już przywykła. Tymczasem kraj oczekuje od Sejmiku pośpiesznej i pożytecznej pracy. Germanizotorzy mogą raz jeszcze pokazać, czy chcą pracować poważnie, czy też,jak zwykle,wieją im w głowach obce wiatry. Niedaleka przyszłość to wyjaśni. /E-9/.

K r o n i k a.

14/. NOWA PARTJA LITEWSKO-NIEMIECKA. Prasa ryska z 23 X.1935 r.: Wydawca i redaktor pisma "Memeler Beobachter" hr. Zubow postanowił założyć w Kłajpedzie nową partję, która będzie szukać kompromisu między Litwinami a Niemcami. Partja starać się będzie o zjednoczenie wszystkich lojalnych kłajpedzian zarówno Litwinów, jak i Niemców. /E-43/. P.

15/. SPRAWA BUDOWY RADJOSTACJI. "Sekmadienis" z 20.X. 1935 r.: W Kłajpedzie powstaje obecnie Radjostacja budowana przez firmę niemiecką. Ta sama firma ma również zbudować Radjostację w Kownie. /E-6/.

16/. PIERWSZE POSIEDZENIE SEJMIKU KŁAJPEDZKIEGO. Prasa ryska z 21.X.1935 r.: W sferach niemieckich w Kłajpedzie rozpatruje się obecnie sprawa wyboru kandydata na stanowisko prezesa Dyrektorjatu kłajpedzkiego. Za najbardziej odpowiedniego kandydata uważa się von Schlenter´a, który był za czasów Dyrektorjatu Schreibera naczelnikiem pow. w Pogiegiach. Jako kandydaci na marszałków Sejmiku wymieniani są Niemcy: Baldsch i Betke. Pierwsze posiedzenie Sejmiku ma się odbyć 29 października. /E-9/. P.